

ЗАБРАНА ДВОСТРУКОГ УКИДАЊА РЕШЕЊА И ФУНКЦИОНАЛНА НАДЛЕЖНОСТ

Ограничења другостепеног суда у поступку одлучивања о жалби у виду забране двоструког укидања одлуке првостепеног суда, не односе се на решења којима није одлучено о тужбеном захтеву.

Из образложења:

„... Решењем Привредног суда у Београду П 3898/2018 од 18.4.2019. године одбачена је тужба, као неуредна, а решењем од 6.6.2019. године обавезан је тужилац да плати туженом трошкове поступка.

Одлучујући о жалби тужиоца Привредни апелациони суд је решењем Пж 3853/19 од 31.7.2019. године, укинуо решења Привредног суда у Београду П 3898/2018 од 18.4.2019. године и 6.6.2019. године и предмет вратио првостепеном суду на поновно одлучивање.

У даљем поступку, Привредни суд у Београду је остао при свом ставу да је тужба неуредна и након трећег укидања решења којим се тужба одбацује, предмет је доставио Врховном касационом суду да реши настали сукоб надлежности. У свом пропратном акту суд се позвао на Закључак Грађанског одељења Врховног касационог суда о забрани двоструког укидања решења у парничном и ванпарничном поступку од 12.11.2019. године.

Решавајући настали сукоб надлежности Врховни касациони суд је на основу члана 22. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), утврдио да је за поступање у овом поступку надлежан Привредни суд у Београду.

Одредбом члана 387. став 3. Закона о парничном поступку, прописано је да у случају да је првостепена пресуда већ једанпут била укинута, другостепени суд не може да укине пресуду и упути предмет првостепеном суду на поновно суђење. Одредба члана 402. истог закона не искључује примену овог правила ни када су у питању решења у парничном и у ванпарничном поступку, у коме се сходно примењују одредбе ЗПП (члан 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку). У том контексту Врховни касациони суд је у својим одлукама, као и у Закључку о забрани двоструког укидања решења у парничном и ванпарничном поступку, усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 12.11.2019. године исказао став да се забрана двоструког укидања из члана 387. став 3. ЗПП, односи и на решења којима се поступак правноснажно окончава у парничном и ванпарничном поступку, на решења о трошковима поступка садржаних у првостепеним пресудама и на посебна решења којима је одлучено о трошковима поступка. Међутим, из садржине и образложења овог закључка, јасно произилази да се, осим решења којима се мериторно одлучује о стварима које се решавају по правилима из Закона о ванпарничном поступку, овај став односи само на решења о трошковима поступка у изложеним ситуацијама.

У конкретној парници ради се о решењу Привредног суда у Београду којим је одбачена тужба, као неуредна, којим решењем се окончава поступак, али не на основу мериторног расправљања у парници, већ због процесних недостатака због којих по мишљењу првостепеног суда није могуће водити поступак и одлучити о

захтевима странака. Одбачајем тужбе, није правноснажно одлучено о тужбеном захтеву странке из тужбе, односно не би се могло сматрати да је та ствар правноснажно пресуђена, с обзиром да странка има могућност да поново поднесе тужбу са истим тужбеним захтевом.

Из наведених разлога, у наведеној процесној ситуацији, нема могућности да другостепени суд, одлучујући о жалби странке, након оцене да је тужба уредна закаже расправу и одлучи о тужбеном захтеву преузимајући улогу првостепеног суда. Ово посебно имајући у виду у том смислу законом установљена ограничења другостепеног суда у поступку одлучивања о жалби, као и ситуације када постоји обавеза тог суда да закаже расправу и одлучи о жалби и захтевима странака, прописане чланом 383. став 4. ЗПП, са изузецима у погледу пресуда донетих без одржавања главне расправе (без мериторног расправљања).“

(Сентенца из решења Врховног касационог суда Р1 94/2022 од 3.3.2022. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 5.7.2022. године)